

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoP/20/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419202051
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4419202051.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej vo veci starostlivosti o maloletého I. J., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: matky T. J., nar. 22.XX.XXXX, bytom S. N. XXX/XX, XXX XX D., a otca K. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. N. XXX/XX, XXX XX D., zastúpeného JUDr. Martinom Gancznerom, advokátom so sídlom Forgáčova bašta 7, 940 36 Nové Zámky, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 18P/48/2019-11 zo dňa 09.04.2019 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .
Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd zveril maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti a nariadil otcovi odovzdať dieťa do jej starostlivosti dňom vykonateľnosti tohto neodkladného opatrenia s tým, že neodkladné opatrenie sa nariaďuje až do právoplatného rozhodnutia o rozvode manželstva a úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva. Svoj návrh odôvodnila tým, že na návrh otca prebieha konanie o rozvod manželstva, pričom otec navrhol zveriť dieťa do jeho osobnej starostlivosti a rozhodnúť o styku dieťaťa s matkou neobmedzene na základe dohody. Uviedla, že odkedy sa otec aj s dieťaťom odsťahovali zo spoločného domu k jeho rodičom otca, sa dieťa zmenilo, odmieta sa s ňou stretnúť a javí sa ako ovplyvňované a utláčané. Po podaní návrhu na rozvod bola s dieťaťom v častom styku, normálne sa rozprávali a starala sa o neho. Postupom času pri ich stretnutiach bol čoraz častejšie prítomný otec, ktorý zámerné vyvolával hádky a konflikty, a ona sa nemohla s dieťaťom v klude porozprávať. To dospelo až do štádia, kedy jej syn povedal, že sa s ňou nemôže baviť, lebo otec sa bude hnevať a zúriť. Teraz prebieha styk len v krátkosti, kedy mu môže cez bránku domu rodičov otca podať vreckové a nákup a syn ide dovnútra domu. Podľa matky takýto stav nie je v súlade s rovnakým prístupom zákonných zástupcov - rodičov k dieťaťu, otec a jeho rodičia veľmi ovplyvňujú dieťa proti nej, dieťa dosahuje v škole slabé výsledky, je záдумčivé a mlkve, odmieta s ňou komunikovať. Matka uviedla, že je osvedčená danosť jej nároku a vyplývajúca potreba nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým budú dočasne upravené pomery účastníkov konania tak, aby do rozhodnutia súdu vo veci samej bol zabezpečený osobný kontakt s dieťaťom.

2. Zamietnutie návrhu matky súd prvej inštancie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1,2, § 331 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 360 ods. 1 a § 367 ods. 1,2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). Konštatoval, že pred nariadením neodkladného opatrenia súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup, stanovený pre konečné rozhodnutie. Pre nariadenie

neodkladného opatrenia musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti o opodstatnenosti nároku, ako aj naliehavosť a neodkladnosť dočasnej úpravy pomerov práve navrhnutým spôsobom. Matka však v tomto prípade nepreukázala žiadnu naliehavosť a akútnosť dočasnej úpravy pomerov rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu. Na súde prebieha rozvodové konanie rodičov, kde je vykonávané aj dokazovanie, z ktorého vyplýva, že maloletý je v starostlivosti otca, otec má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o dieťa. Pred kolíznym opatrovníkom sa maloletý vyjadril, že momentálna situácia mu vyhovuje, s otcom má vytvorený dobrý vzťah, otec sa o neho riadne stará, a s matkou sa stretáva raz týždenne, pričom aj po rozvode chce zostať u otca a s matkou sa chce stretávať. O dieťa je teda zo strany otca riadne postarané a nie je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia. Ak nedôjde k iným podstatným skutočnostiam odôvodňujúcim potrebnosť neodkladného opatrenia, nie je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov v navrhovanom smere zo strany matky. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka, ktorá navrhla jej návrhu vyhovieť. Ona si nemyslí, že syn má rovnaké podmienky na bývanie ako predtým, lebo v rodinnom dome býva viac členov rodiny a syn nemá ani vlastné súkromie. Obáva sa, že manžel ovplyvňuje synove názory. Nie sú prekážky, aby jej súd neumožnil mať rovnaké práva a povinnosti na starostlivosť o syna, aké má otec. Žiadala prípadne aj striedavú osobnú starostlivosť, keďže bývajú v rovnakom mieste. Návrh podala z dôvodu, že má zamietnutý kontakt so synom a otec jej v styku bráni. Momentálne sa s ním nestretáva ani raz za dva týždne. Z neudaného dôvodu otec vzal syna do domu rodičov po privolaní polície a ju úplne obmedzil v kontakte so synom. Ona má obavu, že otec syna odradzuje od kontaktu s ňou a manipulatívnym správaním je syn prinútený ho poslúchať. Doteraz takmer sedem mesiacov nevie nijako dospieť k priaznivému vyriešeniu jej situácie. Odporca nie je biologickým otcom, na čo súd vôbec nepozerala. Preto žiada o vyhovenie odvolania a vydanie neodkladného opatrenia.

4. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu poukázal na prebiehajúce rozvodové konanie sp. zn. 11P/148/2018. Uviedol, že syna nikdy neovplyvňoval proti matke, syn je dostatočne vyspelý na to, aby sa sám vedel rozhodovať, ako a s kým chce byť. Manželka bola hospitalizovaná v r. 2016 v liečebni v Hronovciach, ale prestala brať lieky a od tej doby sa jej stav zhoršil. Jeden deň ráno cca o piatej hodine privolala políciu, že im niekto otrávil vodu, čo sa nepotvrdilo. Keď potom polícia došla, syn sa vyplašil, čo sa to deje, a vtedy sa rozhodli, že idú bývať k jeho rodičom. Tvrdenia matky uvedené v návrhu a aj v odvolaní sú nepravdivé a účelovo vymyslené. Nesúhlasil s tým, že on nie je biologickým otcom dieťaťa, a nesúhlasil ani s tým, že by akokoľvek syna ovplyvňoval; jeho rozumová vyspelosť dosahuje takú úroveň, že je schopný sám sa rozhodnúť, s kým chce tráviť svoj čas. Nejaví však väčší záujem o to, aby sa s matkou stretával častejšie, čo vyplýva z toho, že už pred podaním návrhu na rozvod sa o syna nestarala a nezaujímala, doma nebolo opraté ani navarené a o domácnosť sa staral výlučne on. U neho má vhodné podmienky na bývanie, má riadne zariadenú izbu a aj po rozvode by chcel zostať s otcom. To potvrdzuje aj správa z poradensko-psychologického procesu zo dňa 06.02.2019. Matka vôbec nechce rešpektovať vôľu syna, pričom v súčasnosti je v záujme dieťaťa to, aby zostal v starostlivosti otca. Navrhol preto napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť. Následne oznámil, že v rozvodovom konaní dňa 17.05.2019 bol vypočutý mal. Samuel Kavulek, ktorý vypovedal, že nemá záujem bývať s matkou, pričom u starých rodičov sa mu s otcom býva dobre a je o neho riadne postarané. Otec doložil aj kópiu zápisnice o pojednávaní dňa 17.05.2019, z ktorej je zrejmy obsah výpovede syna.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65, § 66 CMP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP, § 33 CMP) dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené. Preto uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa stotožnil s výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie ako aj s jeho odôvodnením, pretože svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ním citovanými a správne aplikovanými ustanoveniami procesného predpisu. Na dôvažok odvolací súd dodáva k námietkam otca o nezákonnosti rozhodnutia a o nesprávnych skutkových zisteniach nasledovné:

7. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo potrebné aplikovať ustanovenia § 324 a nasl. Civilného sporového poriadku. Vo všeobecnosti súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení (§ 324 ods. 1 CSP), a to vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP). V zmysle § 360 ods. 1 CMP v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu, môže súd aj neodkladné opatrenie nariadiť bez návrhu. Zmyslom neodkladného opatrenia podľa uvedených zákonných ustanovení je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenej strane a zabrániť zhoršovaniu jej postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový stav. Zákonnými ustanoveniami upravujúcimi neodkladné opatrenie je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie, vychádza z osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má mať len dočasný charakter, obmedzuje sa len na dosiahnutie neodkladných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom. Navrhovateľ musí k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 326 ods. 2 CSP pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Listinné dôkazné prostriedky majú pri rozhodovaní o návrhu osobitný význam, keďže súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a rozhoduje spravidla bez pojednávania a bez výsluchu strán. Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. Hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania meritórneho nároku môže byť dosiahnuté najmä relevantnými skutkovými tvrdeniami, listinnými dôkaznými prostriedkami a kvalifikovanou právnou argumentáciou. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení pri ich nariadení nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať také skutočnosti, ktoré by inak boli potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia aspoň základných skutočností, umožňujúcich prijatie záveru o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, a bez osvedčenia potreby neodkladnej úpravy pomerov strán. Pred nariadením neodkladného opatrenia je postačujúce, že sú tu okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na takéto dočasné nariadenie opatrenia. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Pojem „potreba bezodkladnej úpravy pomerov“ treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by hrozila ťažko napravitelná ujma. Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

8. Odvolací súd po prejednaní veci urobil záver, že v danom prípade neboli splnené vyššie opísané zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Je zrejmé, že súčasne s konaním o nariadenie neodkladného opatrenia sa na súde prvej inštancie vedie aj rozvodové konanie sp. zn. 11P/148/2019, ktoré zatiaľ právoplatne skončené nebolo, pretože súd vykonával dokazovanie. V prípade, že súd v uvedenom konaní manželstvo rozvedie, zároveň musí rozhodnúť aj o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, t. j. o tom, ktorému z rodičov dieťa zverí do osobnej starostlivosti, resp. či dieťa zverí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a tiež rozhodne o vyživovacej povinnosti a napokon aj o úprave styku s maloletým dieťaťom. Syn je vo faktickej osobnej starostlivosti otca a je oň riadne postarané. S ohľadom na uvedené odvolací súd konštatoval, že nebola osvedčená potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov a že odvolanie matky nie je opodstatnené. Keďže matka bližšie neuviedla, v čom vidí nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ale len všeobecne konštatovala jeho nesprávnosť s opisom ňou vnímaného skutkového stavu, odvolací súd neposúdil jej odvolanie ako dôvodné. Z obsahu spisu totiž nevyplývajú žiadne skutočnosti, pre ktoré by odvolací súd musel konštatovať, že predmetné uznesenie je vecne nesprávne, a že by bol daný dôvod na vyhovie odvolaniu matky. Preto napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie.

9. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 262 ods. 1, § 396 ods. 1 CSP, § 2 ods. 1 a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

10. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).